

jeg saaledes i al Korthed har nævnet, tør jeg vel sige, at det er noget, som hører til de anerkjendte Sandheder, at den militaire Rettergang og den militaire Retspleie og Lovgivning i det Hele taget i høieste Grad paatrængende kræve en Reform. Regjeringen har oftere vist, at den anerkjender dette. Der blev i 1850 forelagt Rigsdagen forskjellige Lovforslag, som sigtede til at reformere ikke blot Strafferetten, men ogsaa Rettergangsmaaden og de disciplinære Forhold. Disse Lovgivningsarbejder kom imidlertid ikke til Forhandling i Thinget, og have saaledes heller ikke kunnet blive til Lov, og jeg før mit Vedkommende beklager ingenlunde, at dette ikke er blevet Tilfældet; thi med al Anerkjendelse af det Fortjenstlige i disse Arbejder, er det klart for dem, som have gjort Beskjendtskab med dem, at de vare altsfor conservative og med en altsfor høj Grad af Uengsteligthed knyttede sig til de bestaaende Forhold, saa at det er høist rimeligt, at de, hvis de den Gang vare blevne vedtagne, ikke vilde have kunnet tilfredsstille Tidens Fordringer. Gjælder dette Tiden 1850, altsaa uundværligt efter Forfatningen, maa det selvfølgelig i endnu langt højere Grad gjælde om de nuværende Tidsforhold, da vi ikke blot have faaet en ny borgerlig Straffelov og en ny Hærlov; men hvor det tillige stærkt paatænkes at indføre Nævninger og Eedsvorne i den borgerlige Rettergangsmaade. Den høitæredede Krigsminister har ved flere Leiligheder, og navnlig da Hærloven var for, udtalt det som sin bestemte Hensigt, at ville reformere de bestaaende militaire Retsforhold, og efter den Energi og den Kraft og Dygtighed, hvormed han har gennemført Hærloven, kan jo Ingen betvivle, at det er hans fulde Alvor ogsaa at ville gennemføre disse Reforme, og jeg tør maaskee derfor vente et velvilligt Svar, naar jeg benytter denne Leilighed til at spørge ham, hvorledes det nu staaer med disse paatænkte Reforme, om Arbejderne ere saavidt fremskredne, at det allerede nu kan behødes, naar dertil sigtende Lovforslag omtrentlig ville kunne indbringes her i Rigsdagen, eller om der muligtvits stiller sig praktiske Vanffeligheder — og jeg erkjender gjerne, at der udfordres betydelige Forarbejder — i veten, der ville be-

virke, at Saadant endnu ikke lader sig bestemme.

Spiers-Møller: Derfor dette Lovforslag skulde trænge til nogen Støtte, vilde det være mig kjært at give det min personlige varmeste anbefaling; thi det er virkelig paa Tiden, at vi see det, der er bragt med fra gamle Dage, men som ikke hører denne Tid til, falde bort. Jeg taler navnlig her om Underclasserne, der nu have faaet bedre materielle Kaar og en langt bedre Undervisning; men det er da ogsaa paa Tiden, at vi sørge for, at de faae, hvad der er absolut nødvendigt for dem, hvis de skulde arbejde med sand Lyst og Nidkjærlighed til Fædrelandets Gavn, nemlig fuld Tillid fra deres Medborgeres Side. Jeg troer, at dette Lovforslag er et Bidrag til at bringe dette tilveie, og jeg skal støtte det af flere Grunde, navnlig dets sidste Paragraph. Vi vide Alle, at Meningen med den Bestemmelse, der her søges ophævet, var, at de, der vilde gifte sig, skulde have saameget, at de kunde leve; men Virkeligheden har ført til, at Bestemmelsen bestandig er bleven omgaaet, og jeg skal i saa Henseende nævne et Exempel, som forekommer mig at være meget betegnende. En Ven af mig henvendte sig i sin Nød til en af vore sidste Konger, og bad ham om dog at faae Tilladelse til at gifte sig, hvortil Kongen svarede: „Jeg kan ikke give den, men bring de 600 Rd. tilveie“. „Det kan jeg ikke“, svarede Vedkommende, „og hvad skal jeg saa gjøre?“ Herpaa svarede Kongen: „Så, saa maae de gjøre, hvad alle Andre gjøre.“ Det er aabenbart, at dette sigtede til en Demoralisation og en Omgaaen af Loven, som ikke er til at finde sig i. — Det forekommer mig imidlertid, at der er endnu et Punkt, som de ærede Forslagsstillere ikke have taget med, men som dog maaskee ligger meget nær, og som jeg derfor ret maa anmode det Udvalg, der eventualiter vil blive nedsat, om at medtage. Der er i § 2 Tale om Ophevelsen af den for visse militaire Befalingsmænd og civil-militaire Embeds- og Bestillingsmænd bestaaende Forpligtelse til at godtgjøre en fast aarlig Indtægt foruden Lønningen som Betingelse for at kunne erholde Tilladelse til